

05 iulie 2011, Chișinău, nr. 35-2011

Domnului Vladimir FILAT
Prim-ministru al Republicii Moldova

Stimate Domnule Prim-ministru,

Consiliul Național pentru Participare (CNP) dorește să vă informeze asupra unui șir de probleme care vizează situația transparenței decizionale și a funcționării autorităților administrației publice centrale de specialitate.

Implementarea Legii privind accesul la informație și a Legii privind transparența în procesul decizional constituie acțiuni prioritare incluse în Programul actualului Guvern pentru anii 2011-2014. Totuși, în pofida eforturilor unor autorități ale administrației publice centrale de a mări gradul de transparență în procesul decizional și de a face mai eficientă colaborarea cu societatea civilă, situația în ansamblu nu este satisfăcătoare. Majoritatea autorităților administrației publice centrale de specialitate (*în continuare* – „AAPC”) continuă să aplice selectiv legislația privind transparența decizională, ceea ce afectează accesul la informație, participarea publicului și a părților interesate la luarea deciziilor. Ca urmare a monitorizării gradului de implementare a legislației privind transparența decizională de către AAPC, efectuată de către Centrul Acces-info și Asociația pentru Democrație Participativă - ADEPT precum și din experiența altor ONG-uri, au fost identificate următoarele probleme și practici defectuoase, care necesită o abordare și rezolvare promptă:

I. Probleme de ordin legal:

- Deficiențele cadrului legal existent în domeniul transparenței în procesul decizional și divergențele între Legea 239/2008 privind transparența în procesului decizional și Regulamentul privind asigurarea transparenței în proces decizional adoptat prin HG 96/2010. Divergențele introduse de Regulament lasă loc pentru interpretări arbitrare și creează confuzii atât pentru AAPC, cât și pentru părțile interesate (lista deficiențelor și a recomandărilor poate fi găsită în *Anexa 1*);

II. Probleme și practici defectuoase de ordin organizatorico-instituțional (*Anexa 2*):

- nu toate AAPC au pe paginile lor web rubrici speciale dedicate transparenței decizionale (ex. Ministerul Justiției, Serviciul de Informații și Securitate, Agenția „Moldsilva”), rubricile existente pe paginile web sunt „puțin prietenoase” pentru utilizatori, însăși paginile web funcționează cu deficiențe, nu sunt corespunzătoare reglementărilor în domeniu (HG nr. 668 din 19.06.2006 ș.a.);
- nu toate AAPC au plasat pe paginile lor web regulile interne privind procedurile de informare, consultare și participarea în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, nu este clar dacă ele există sau dacă pur și simplu nu sunt date publicității (Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Justiției);
- nu toate AAPC au plasate pe pagina lor web numele și informația de contact ale coordonatorului de consultare publică în procesul decizional (Ministerul Justiției, Agenția „Moldsilva”, Biroul Relații Interetnice, SIS, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Educației, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor)

- nu toate proiectele de decizii sunt făcute publice, multe dintre acestea sunt postate fără indicarea datei și a termenului-limită de prezentare a comentariilor;
- majoritatea AAPC nu plasează pe paginile lor web programele anuale/trimestriale de elaborare a proiectelor de acte normative, precum și rapoartele anuale cu privire la transparența în procesul decizional;
- majoritatea AAPC evită să posteze pe paginile lor web sinteza recomandărilor primite și a deciziilor în legătură cu contribuțiile părților interesate;
- rămâne o practică frecventă adoptarea în regim de urgență a proiectelor în cadrul ședințelor de guvern, fără informarea și consultarea prealabilă a părților interesate;
- ONG-urile sunt solicitate să ofere comentarii la proiecte de acte legislative, normative, strategii în termeni restrânși;

Solicităm:

- Examinarea într-o ședință specială cu participarea reprezentanților societății civile și a factorilor de decizie de la Guvern a subiectului vizând asigurarea transparenței decizionale de către AAPC;
- Examinarea într-o ședință de Guvern a chestiunii subiectului transparenței decizionale;
- Revizuirea cadrului legal conform recomandărilor prezentate în anexele la această scrisoare;
- Organizarea consultărilor cu CNP și societatea civilă în procesul revizuirii cadrului legal privind transparența procesului decizional și actelor legislative și normative aferente.

Cu deosebită considerație,

Sorin MEREACRE

Președinte al Consiliului Național pentru Participare
Președinte al Fundației Est-Europene

La Scrisoare sunt anexate următoarele documente:

Anexa 1. Lista deficiențelor și divergențelor cadrului legal privind transparența în procesul decizional. (1 filă)

Anexa 2. Rezultatele monitorizării paginilor web ale 24 organe centrale de specialitate ale administrației publice. (24 file)

Anexa 3. Propunerile formulate de Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT” privind măsurile de îmbunătățire a situației în domeniul transparenței în procesul decizional. (2 file)

Anexa 4. Propunerile formulate de Centru „Acces-info” privind măsurile de îmbunătățire a situației în domeniul transparenței în procesul decizional. (2 file)

Anexa 5. Propunerile formulate de Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului din Moldova (CReDO) privind îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ privind transparența procesului decizional. (10 file)

ANEXA 1 la scrisoarea adresată Domnului Vladimir FILAT, Prim-ministru al R. Moldova
la 05 iulie 2011, nr. _____

Lista deficiențelor și divergențelor cadrului legal privind transparența în procesul decizional.

Referitor la Legea privind transparența în procesul decizional

- Legea 239/2010 nu prevede în mod expres publicarea proiectelor de decizii și materialele aferente acestora împreună cu anunțul despre inițierea elaborării, pe paginile web ale AAPC și doar stabilește că accesul la acestea se va face „în modul stabilit de lege” (art. 10), ceea nu este suficient și creează confuzii la aplicare;
- Conform Legii 239/2010 termenul-limită de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va fi de „cel mult 15 zile lucrătoare din data mediatizării anunțului despre inițierea elaborării deciziei” (art. 9, alin.(1), cu posibilitatea extinderii termenului. Formularea respectivă oferă posibilitate AAPC de a stabili termene nejustificat de scurte și astfel de limita participarea părților interesate la procesul decizional;

Referitor la Regulamentul cu privire la procedurile de asigurare a transparenței decizionale

1. Confuzii între etapele inițierii elaborării deciziei (etapa 1) și cea a consultărilor publice (etapa 3), prin introducerea unei noi forme de consultări publice „solicitarea opiniei cetățenilor” (art.12 alin.(7) din Legea 239/2008 și a p.25-29 ale Regulamentului). Această formă de consultare se identifică conceptual cu etapa informării despre inițierea elaborării deciziei, însă nu este obligatorie spre deosebire de aceasta, fiind lăsată al latitudinea AAPC. Asimilarea celor două tipuri distincte de anunțuri poate duce la informarea discreționară de către AAPC cu privire la proiectele de decizii inițiate, evitând informarea obligatorie despre elaborarea tuturor proiectelor de decizii inițiate.
2. Contradicție privind subiecții care pot iniția consultări publice. Potrivit Legii aceștia pot fi: AAPC autor al proiectului de decizie; altă AAPC; părțile interesate. În același timp, p.9 al Regulamentului prevede inițierea și desfășurarea consultărilor publice de către subdiviziunea autor din cadrul AAPC.
3. Calificative diferite pentru proiectele deciziilor adoptate în lipsa consultărilor publice. În Regulament, p. 36, proiectele adoptate în lipsa consultărilor publice sunt indicate drept „proiecte consultate public fără recomandări”. În practică, în majoritatea cazurilor, pe paginile web ale AAPC pot fi găsite anume anunțuri privind organizarea consultărilor publice în care se solicită opinia cetățenilor, la fel ca și în anunțurile obișnuite privind inițierea elaborării proiectului de decizie, însă pe marginea cărora, dacă AAPC nu va primi recomandări, acestea vor putea raporta un număr mai mare de proiecte de decizii consultate public, acest număr fiind însă doar o ficțiune.
4. Referitor la dosarul privind elaborarea proiectului de decizie, deși Regulamentul nu prevede includerea în dosar a recomandărilor parvenite, ceea ce constituie o lacună.
5. Legea 239/2008 și Regulamentul cu privire la procedurile de asigurare a transparenței decizionale se contrazic în ceea ce privește accesul la dosarul privind elaborarea proiectului de decizie. Prevederile Art.12 alin.(4) din Legea 239/2008 stabilesc că dosarul privind elaborarea proiectului de decizie este accesibil pentru toate părțile interesate în condițiile legii, alin.(5) al aceluiași articol stabilind o cerință distinctă față de sinteza recomandărilor, care urmează a fi plasată pe pagina web. Regulamentul însă prevede că accesul la materialele dosarului respectiv, inclusiv la sinteza recomandărilor, urmează să fie asigurat în condițiile Legii nr.982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație. Monitorizarea paginilor web ale AAPC demonstrează că doar câteva (2-3) din cele 24 AAPC monitorizate plasează selectiv sinteza recomandărilor, ceea ce ilustrează că atunci când se confruntă cu prevederi divergente, AAPC tind să le aplice pe cele care solicită efort minim.
6. Referitor la raportul cu privire la transparența în procesul decizional, Regulamentul face trimitere la prevederile corespunzătoare ale Legii 239/2008, adăugând doar în p.47 că întocmirea raportului este pusă în sarcina coordonatorului procesului de consultare publică. În același timp, Legea 239/2008 nu prevede o structură foarte elaborată a acestui raport, unele părți ale căruia sunt neclare.

ANEXA 2 la scrisoarea adresată Domnului Vladimir FILAT, Prim-ministru al R. Moldova
la 05 iulie 2011, nr. _____

Rezultatele monitorizării paginilor web ale 24 organe centrale de specialitate ale administrației publice.

Notă: Monitorizarea a fost efectuată de către Asociația ADEPT cu suportul Fundației Est-Europene în perioada aprilie-decembrie 2010. Datele privind plasarea informației pe paginile web ale AAPC la compartimentul „transparență decizională” prezintă situația la data de 26.06.2011.

Datorită volumului mare Anexa 2 poate fi găsită atașat.

ANEXA 3 la scrisoarea adresată Domnului Vladimir FILAT, Prim-ministru al R. Moldova
la 05 iulie 2011, nr. _____

Propunerile formulate de Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT” privind măsurile de îmbunătățire a situației în domeniul transparenței în procesul decizional.

Referitoare la îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ cu privire la transparența în procesul decizional

- modificarea art.10 al Legii 239/2008 pentru a include prevederi exprese cu privire la necesitatea plasării proiectelor de decizii și a notelor informative ce le însoțesc pe paginile web ale AAPC;
- modificarea art.12 alin.(2) al Legii 239/2008 pentru a exclude sintagma „cel mult” din prevederea ce reglementează fixarea termenelor-limită de prezentare a recomandărilor, fiind utilă înlocuirea sintagmei „cel mult” cu sintagma „cel puțin”;
- completarea p.17 al Regulamentului aprobat prin HG 96/2010, pentru a preciza că pe paginile-web ale AAPC compartimentele „anunțurile privind inițierea elaborării deciziei”; „anunțurile privind organizarea consultării publice”; „proiectele de decizii și materialele aferente acestora, precum și deciziile adoptate”; „rezultatele consultării publice (proces-verbale ale întrunirilor publice consultative, sinteza recomandărilor)” - urmează a fi unificate, astfel încât toate aceste informații să fie în același compartiment;
- excluderea confuziilor dintre prevederile Legii 293/2008 și ale Regulamentului referitoare la etapa inițierii elaborării proiectului și etapa consultărilor publice, astfel încât, dacă se decide că ele trebuie desfășurate concomitent, să fie degrevate AAPC de obligația de a plasa 2 anunțuri distincte;
- excluderea noii modalități de consultări publice introduse de Regulament - „solicitarea opiniei cetățenilor”, pentru a evita dublarea și confundarea etapelor, sau excluderea din Legea 239/2008 a etapei inițierii elaborării proiectului de decizie, astfel încât etapele de asigurare a Transparenței Decizionale (*în continuare* – „TD”) la fața elaborării deciziei să fie: 1) consultările publice, 2) accesul la proiect și materialele aferente acestuia și 3) recepționarea și examinarea recomandărilor;
- determinarea consecințelor exacte în situația în care nu sunt recepționate recomandări și eliminarea neconcordanțelor în acest sens dintre Legea 239/2008 și Regulament;
- determinarea neechivocă în Regulament a obligației de a plasa pe pagina web sinteza recomandărilor sau precizarea că păstrarea sintezei recomandărilor în dosarul privind elaborarea proiectului de decizie, accesul la care se acordă la solicitare, nu limitează posibilitatea plasării ei pe pagina web a AAPC, imediat după întocmire;
- impunerea unui conținut mai complex al raportului anual cu privire la transparența în procesul decizional și excluderea sau clarificarea elementelor inutile ale acestuia: (numărul contestațiilor depuse împotriva deciziilor adoptate de AAPC cu nerespectarea legii, numărul și tipurile de sancțiuni aplicate), deoarece Legea 239/2008 nu conține prevederi referitoare la răspunderea pentru încălcarea prevederilor ei și sancțiuni aplicabile;
- includerea în Legea 239/2008 a prevederilor cu privire la posibilitatea părților interesate de a contesta deciziile AAPC adoptate cu încălcarea normelor de TD și a prevederilor despre încălcări, tipuri de răspundere și sancțiuni aplicabile pentru săvârșirea lor.

Referitoare la practica respectării prevederilor Legii 239/2008 și Regulamentului

- plasarea anunțurilor cu privire la inițierea elaborării proiectelor de decizii, cu respectarea tuturor elementelor de conținut prevăzute de art.9 al Legii 239/2008 și indicarea datei (reale) la care se plasează anunțul;
- neadmiterea situațiilor în care termenul-limită fixat pentru transmiterea recomandărilor să fie depășit la momentul plasării anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectelor de decizii, precum și a celor în care termenele-limită sunt mai mici de 15 zile lucrătoare;
- plasarea proiectului de decizie și a fundamentării lui (nota informativă) pe pagina web concomitent cu plasarea anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie;

- plasarea sintezei recomandărilor pe pagina web;
- organizarea unor întâlniri/seminare suplimentare cu responsabilii de asigurarea TD, la care să participe coordonatorii din partea Cancelariei de Stat și ai ONG-urilor care implementează proiecte n domeniu (experți ce cunosc procedurile și situația în domeniu);

Referitoare la plasarea informației despre TD pe paginile web ale AAPC

- respectarea cerințelor p.17 a Regulamentului cât privește informațiile ce se plasează obligatoriu pe pagina web, în special a informațiilor prevăzute la lit. d)-g), care, urmează a fi plasate în același loc;
- uniformizarea compartimentelor referitoare la TD pe paginile web ale AAPC și plasarea standardizată a informațiilor pe ele;
- introducerea unor informații mai detaliate în rapoartele anuale despre TD, consultarea prealabilă cu părțile interesate asupra conținutului rapoartelor.

Referitoare la cooperarea cu părțile interesate/publicul

- informarea părților interesate (conform listei deținute de AAPC) și a publicului prin scrisori direcționate (email) și difuzarea unor comunicate de presă despre decizii importante, cu impact major;
- confirmarea imediată a primirii contribuțiilor și comunicarea prealabilă a argumentelor privind neacceptarea unor propuneri esențiale, conceptuale;
- diseminarea bunelor practici de cooperare/consultare publică asupra unor proiecte de decizii.

ANEXA 4 la scrisoarea adresată Domnului Vladimir FILAT, Prim-ministru al R. Moldova
la 05 iulie 2011, nr. _____

Propunerile formulate de Centrul „Acces-info” privind măsurile de îmbunătățire a situației în domeniul transparenței în procesul decizional.

Referitoare la îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ cu privire la transparența în procesul decizional:

Modificarea și completarea *Legii privind transparența în procesul decizional, nr.239-XVI din 13.11.2008*, inclusiv prin includerea unor prevederi privind:

- acordarea pentru cetățeni a dreptului de a propune proiecte de decizii, în cazul când acestea sînt susținute de cel puțin 5% din populația cu drept de vot a unității administrative-teritoriale;
- posibilitatea asociațiilor legal constituite, a părților interesate de a contesta deciziile autorității /instituției publice, adoptate cu încălcarea Legii privind transparența în procesul decizional;
- stabilirea unor sancțiuni clare, specifice și eficiente pentru îngrădirea participării publicului în procesul decizional;
- revizuirea art.16 “Raportele privind transparența în procesul decizional”, care la etapa actuală include doar cerințe de ordin cantitativ, în defavoarea aspectelor calitative;
- obligativitatea publicării de către autoritățile/instituțiile centrale în “Monitorul Oficial” a rapoartelor anuale privind transparența în procesul decizional;
- redactarea art.12 alin.(2): “termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 15 zile lucrătoare din data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei”, deoarece sintagma “cel mult”, în actuala redacție, este o eroare;

Modificarea și completarea altor acte legislative și normative:

- revizuirea ulterioară, după modificarea legii organice, a prevederilor Regulamentului cu privire la procedurile de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor (*Hotărîrea Guvernului nr.96 din 16.02.2010*);
- completarea unui șir de acte normative cu condiții exacte privind desfășurarea ședințelor secrete/închise/confidențiale în cadrul autorităților/instituțiilor publice;
- obligarea autorităților publice referitor la publicarea periodică a listelor tuturor documentelor desecretizate.
- includerea de către autoritățile/instituțiile publice a promovării principiului liberului acces la informație și a participării cetățenești în strategiile și programele naționale de dezvoltare, în politicile sectoriale.

Referitoare la îmbunătățirea cadrului instituțional:

- crearea unui cadru instituțional adecvat, a unui sistem complex și eficient, dezvoltarea capacităților administrației publice pentru aplicarea dreptului la informație și de participare la procesul decizional;
- alocarea resurselor necesare pentru o administrare eficientă și adecvată a unui sistem informațional integrat, dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor informaționale;
- consolidarea managementului informațional la toate instituțiile, mai ales în cadrul serviciilor de presă, de relații cu publicul;
- modernizarea paginilor web oficiale și stabilirea unui dialog interactiv administrație-public-cetățeni;
- instituirea unui control sistematic din partea Parlamentului și Guvernului privind asigurarea de facto a liberului acces la informație și a transparenței în procesul decizional;
- instruirea permanentă a funcționarilor, inclusiv a conducătorilor de instituții și de subdiviziuni;
- perfecționarea și eficientizarea cooperării administrației publice cu societatea civilă, activităților de sensibilizare a opiniei publice și de educare civică;

- crearea unor premise și condiții durabile pentru dezvoltarea și promovarea mass-media obiective, libere și independente, a jurnalismului de investigație.

Referitoare la îmbunătățirea participării cetățenești:

- implicarea publicului la toate etapele procesului decizional, de la analiza, prioritizarea problemelor, stabilirea de scopuri și obiective, planificarea și realizarea acestora și încheind cu monitorizarea și evaluarea activităților desfășurate;
- tratarea, planificarea și desfășurarea participării publice ca fiind un proces cu obiective clare și rezultate așteptate și nu ca un eveniment punctual;
- elaborarea unor proceduri clare și adecvate de informare, consultare și participare a publicului, includerea acestora în regulamentele de organizare și funcționare a instituțiilor;
- conlucrarea cu organizațiile nonguvernamentale, identificarea implicării corecte și complete a factorilor interesați;
- informarea participanților la procesul consultativ despre modul de integrare a opiniilor, propunerilor și recomandărilor în proiectele de decizii;
- perfectarea, diversificarea paginilor web oficiale ale autorităților/instituțiilor publice, uniformizarea compartimentelor ce țin de transparența decizională, în scopul stabilirii unui dialog interactiv al administrației publice cu societatea civilă;
- crearea și diseminarea bunelor practici ale participării cetățenești atât de către structurile statale, cât și de organizațiile nonguvernamentale.

ANEXA 5 la scrisoarea adresată Domnului Vladimir FILAT, Prim-ministru al R. Moldova
la 29 iunie 2011, nr. _____

Propunerile formulate de Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului din Moldova (CReDO) privind îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ privind transparența procesului decizional.

Conținut:

1. Legea privind actele legislative
2. Legea nr. 317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale
3. Legea nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului
4. Legea Nr. 64 din 31.05.1990 privire la Guvern

Legea privind actele legislative

1. Se modifică Preambulul legii și va avea următorul conținut:

„Având în vedere importanța deosebită a actelor Parlamentului, necesitatea instituirii de mijloace, metode și tehnici prin care raporturile sociale iau formă juridică, a realizării unor principii unificate în materie de creație legislativă pentru asigurarea elaborării, modificării și adoptării unor acte legislative de calitate și eficiență, garantarea transparenței procesului decizional, consultarea părților interesate, inclusiv acelor care sunt potențiali beneficiari sau pot fi afectate de actele legislative precum și necesitatea asigurării compatibilității actelor legislative cu legislația comunitară prin procedura de armonizare, în temeiul art.72 alin.(3) lit. r) din Constituția Republicii Moldova”;

2. Articolul 1:

Alineatul (1) se completează după cuvintele “Prezenta lege stabilește modul de inițiere, elaborare, avizare, expertiză,” cu cuvintele “transparența, consultarea publică, consultarea părților interesate sau afectate,” , în continuare după text;

Alineatul (2) se completează după cuvintele “Regulile de inițiere, elaborare, expertiză” cu cuvintele “consultare publică, impactul” , în continuare după text;

3. La articolul 2 alineatul (2) se completează cu lit. d) “documentele de politici”;

4. Articolul 5:

Se completează cu un alineat nou, (3) cu următorul cuprins:

(3) Actul legislativ trebuie să corespundă principiului transparenței decizionale și de reglementare. În acest scop, autoritățile publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de elaborare a politicilor, legislației, reglementare și de control sunt obligate:

- a) să informeze asupra proiectelor de acte legislative și să asigure implicarea sectorului privat, a societății civile și a părților interesate în elaborarea de acte legislative și în procesul luării deciziilor;
- b) să informeze asupra ședințelor și subiectelor discutate în cadrul acestora când ședințele se soldează cu adoptarea unei decizii cu referire la actele legislative.
- c) să informeze, în modul stabilit, a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate despre inițierea elaborării deciziilor și despre consultarea publică pe marginea proiectelor de decizii respective;
- d) să asigure de posibilități egale pentru participarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate la procesul decizional.

- e) să asigure accesul liber la proiectele de acte legislative prin publicarea acestora în mijloacele de informare în masă și plasarea în pagina web a autorității publice sau a instituției abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control respective.

5. Se introduce articol nou „**Articolul 12-1. Documentele de politici**”, cu următorul conținut:

- (1) Prin documentele de politici, adoptate cu votul majorității deputaților prezenți, Parlamentul expune intențiile și prioritățile sale în diferite domenii.
(2) Hotărârile Parlamentului se adoptă în domeniile interne și externe.
(3) Modificarea, completarea și abrogarea documentelor de politici se fac, de regulă, prin hotărâre, conform procedurii stabilite în acest sens.

6. Articolul 13:

Se modifică denumirea articolului în „Evaluarea situației supuse reglementării legislative”;

La alineatul (1) cuvântul „consecințelor ” se substituie cu sintagma „situației supuse reglementării și posibile consecințe”;

Alineatul (2) va avea următorul conținut:

“În activitatea de cercetare și documentare pentru fundamentarea proiectului de act legislativ se ține cont de:

- a) situația sau situațiile care reprezintă dificultate pentru grupurile din societate, părțile care vor fi influențate direct sau indirect de actul legislativ,
b) practica judecătorească și de doctrina juridică în materie,
c) actele legislative relevante actului legislativ în procesul de elaborare,
d) actele normative relevante actului legislativ în procesul de elaborare,
e) rezultatul evaluării impactului regulator și evaluării impactului legislativ,
f) opinia publică specializată”;

La alineatul (4) sintagma „investigația științifică ” se substituie cu sintagma „Evaluarea situației supuse reglementării legislative”, mai departe după text;

La alineatul (5) sintagma „investigațiilor științifice ” se substituie cu sintagma „evaluării situației supuse reglementării legislative”;

7. Articolul 13:

Se modifică denumirea articolului în „Conținutul documentelor de politici”

8. Articolul 14:

Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Pentru asigurarea planificării procesului legislativ și asigurării transparenței procesului decizional precum și pentru armonizarea actelor legislative cu legislația comunitară, Parlamentul adoptă programe de elaborare a actelor legislative.”;

Alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“Programul legislativ cuprinde denumirile actelor care vor fi elaborate, și modificate în scopul asigurării soluțiilor regulatorii, armonizării lor cu reglementările legislației comunitare domeniile raporturilor sociale ce urmează a fi reglementate, autoritățile, instituțiile și persoanele care le vor elabora și le vor consulta cu părțile interesate după caz, referințele la reglementările legislației comunitare, alte momente legate de realizarea sa.”;

Alineatul (3) se completează la sfârșit cu următoarea frază “Procesul de elaborare a programului legislativ este supus procesului de consultare precum procesul de elaborare a actelor legislative.”;

Se introduce alineatul (5), cu următorul conținut:

„După adoptare, programul legislativ este făcut public prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și prin plasare pe pagina web oficială a Parlamentului.”

9. Articolul 16:

Se modifică denumirea articolului în „Organizarea procesului de elaborare a actului legislativ”;

Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Pentru elaborarea proiectului de act legislativ, Parlamentul sau autoritățile abilitate cu dreptul de inițiativa legislativă, numește un grup de lucru, compus din experți și specialiști în materie din cadrul autorităților publice, după caz, din savanți de la instituțiile științifice și de învățământ superior de profil, din practicieni în domeniu și din alți specialiști, precum și din reprezentanți ai părților interesate.”;

Alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„Conducerea grupului de lucru este realizată de un reprezentant al autorității publice responsabile de politicile în acest domeniu. Autoritatea publică respectivă este responsabilă de întregul proces de elaborare a actului legislativ, inclusiv asigurarea transparenței, accesibilității și calității actului legislativ”.

Alineatul (3) se exclude;

10. Articolul 17:

Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Înainte de întocmirea proiectului de act legislativ, se studiază situația, sunt supuse examinării aspectele problematice, identificate cauzele și consecințele problemelor. Înainte de a elabora actul legislativ se evaluează oportunitatea reglementării legislative, în acest context sunt examinate alternativele reglementării legislative. Elaborarea actului legislativ poate fi realizat drept urmare a priorităților de politici, stabilite într-un document de politici. În aceste cazuri se studiază informația din domeniul raporturilor sociale care urmează a fi reglementate și se efectuează inventarierea legislației existente în materia în care se intervine, pentru a se constata insuficiența reglementărilor în vigoare.”;

Alineatul (2) se introduce litera e) cu următorul conținut:

„actele legislative și actele normative relevante actului legislativ în procesul de elaborare”;

Alineatul (2) se introduce litera f) cu următorul conținut:

“rezultatul evaluării impactului regulator și evaluării impactului legislativ, opinia publică specializată”;

Alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“În cazul unui proiect de amploare și importanță, grupul de lucru poate redacta o serie de teze pentru ca autoritatea care a instituit grupul de lucru să se pronunțe asupra lor și să le consulte cu părțile interesate.”

11. Articolul 18:

La alineatul (1) după sintagma “și ale studiului comparat”, se completează cu sintagma “, consultării părților interesate”, în continuare după text;

12. În denumirea Capitolului V după cuvântul “avizarea” se introduce sintagma “, consultarea publică” în continuare după text;

13. La articolul 20 litera a) după cuvintele “inclusiv necesitatea” se introduce următoarea sintagmă “rezolvării problemei prin reglementare, insuficiența normelor legislative existente, impactul normelor legislative asupra actelor normative și necesitatea”;

14. Articolul 21:

În denumire, după cuvântul “avizare” se introduce sintagma “și consultarea publică a”;

La alineatul (1) după cuvintele “și externe interesate” se completează cu sintagma “și se supune, în modul stabilit, procedurii de consultare publică. Proiectul actului legislativ este publicat prin intermediul paginii electronice ale instituției, prin informarea proactivă a părților interesate despre procesul de elaborare a actului legislativ.”;

Alineatul (1¹) va avea următorul conținut „Autoritatea responsabilă de elaborarea actului legislativ este responsabilă de organizarea consultărilor publice asupra proiectului actului legislativ cu autoritățile publice relevante și părțile interesate. Modalitățile de consultare publică cu părțile interesate depinde de seriozitatea impactul previzibil de alte aspect, decizia asupra selectării metodelor concrete de consultare publică este prevăzută de actele normative subordonate.”

Alineatul (2) va avea următorul conținut “Autoritatea publică studiază propunerile și obiecțiile din avize, sugestiile și recomandările recepționate în cadrul consultării publice. Grupul de lucru contabilizează

propunerile concrete parvenite. Sugestiile și recomandările din partea autorităților publice și din partea părților interesate sînt descrise succint în Nota informativă asupra proiectului de act legislativ, cu specificarea autorului sugestiei sau propunerii. Propunerile specifice de modificare a proiectului actului legislativ sunt reflectate în tabela divergențe, cu specificarea autorului propunerii specifice. Grupul de lucru decide luarea în considerare la îmbunătățirea proiectului de act legislativ sau respingerea lor. În fiecare caz de respingere, când există o propunere concretă de modificare a proiectului actului legislativ, grupul de lucru va oferi justificări de natura relevantă: juridică, economică, socială sau de altă natură.”

15. Articolul 22 alin. (1) va avea următorul conținut:

“Pentru evaluarea proiectului de act legislativ, în dependența de importanța aspectului respectiv invocat prin probe disponibile și opiniile autorităților relevante sau părților interesate, se efectuează suplimentar expertiză juridică, anticorupție economică, financiară, științifică, ecologică și de alt gen, inclusiv în ce privește compatibilitatea cu legislația comunitară, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate, precum și o expertiză lingvistică.”;

16. Articolul 23:

La alineatul (1) după cuvintele “După primirea avizelor” se completează cu sintagma “, recomandărilor părților interesate”, în continuare după text;

La alineatul (2) lit. c) sintagma “investigației științifice” se substituie cu sintagma “evaluării situației supuse reglementării”;

Alineatul (2) lit. d) va avea următorul conținut: “nota informativă care va conține necesitatea adoptării actului legislativ, necesitatea reglementării asupra altor instrumente de politici, după caz, rezultatele expertizei compatibilității cu legislația comunitară, precum și lista reglementărilor de referință ale legislației comunitare”

Alineatul (2) lit. e) va avea următorul conținut: “avizele, rezultatele expertizelor și recomandările recepționate în cadrul consultării publice, inclusiv sumarul tuturor propunerilor, lista propunerilor concrete care au fost respinse cu motivarea corespunzătoare”;

Se introduce alineatul (5) cu următorul cuprins: “Proiectul de act legislativ și documentele de însoțire sunt publicate pe pagina electronică a autorității responsabile de elaborarea actului legislativ cu indicarea persoanei de contact”;

Se introduce alineatul (6) cu următorul cuprins: “(6) Parlamentul publica pe pagina sa electronică proiectul de act legislativ și toate documentele de însoțire. Modificările survenite în proiectul actului legislativ pe tot parcursul de adoptare a acestuia vor fi plasate pe pagina electronică a Parlamentului conform prevederilor Regulamentului Parlamentului.”

Legea nr. 317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale

1. La articolul 1 după cuvintele “, elaborare, avizare,” se completează cu sintagma “transparența, consultarea publică, consultarea părților interesate sau afectate”, în continuare după text;

2. Articolul 5 alineatul (6¹) va avea următorul conținut:

“Actul normativ trebuie să corespundă principiului transparenței decizionale și de reglementare. În acest scop, autoritățile publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de elaborare a politicilor, normelor, reglementare și de control sunt obligate:

- a) să informeze asupra proiectelor de acte normative și să asigure implicarea sectorului privat, a societății civile și a părților interesate în elaborarea de acte normative și în procesul luării deciziilor;
- b) să informeze asupra ședințelor și subiectelor discutate în cadrul acestora când ședințele se soldează cu adoptarea unei decizii cu referire la actele normative.
- c) să informeze, în modul stabilit, a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate despre inițierea elaborării deciziilor și despre consultarea publică pe marginea proiectelor de decizii respective;

- d) să asigure de posibilități egale pentru participarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate la procesul decizional;
- e) să asigure accesul liber la proiectele de acte normative prin publicarea acestora în mijloacele de informare în masă și plasarea în pagina web a autorității publice sau a instituției abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control respective.”

3. Articolul 22:

La alineatul (1) după sintagma “și alte acte normative întru a căror executare s-au emis,” se completează cu sintagma “evaluării impactului de reglementare asupra domeniilor de activitate, înlăturării inconsistențelor reciproce,” în continuare după text;

Alineatul (2) va avea următorul cuprins “Periodicitatea reexaminării actelor normative este anuală sau după caz, la solicitarea sau informarea din partea părților interesate.”;

Alineatul (3) se completează la sfârșit cu următoarea frază “Autoritățile responsabile de implementare a actelor normative prezintă anual autorităților publice ierarhic superioare și publică pe web-site-ul său o informație sistematizată despre propunerile și sesizările părților interesate privitor la modificarea actelor normative relevante.”;

Alineatul (4) se completează la sfârșit cu următoarea frază “Procedura de elaborare a modificărilor și completărilor a actelor normative este similară cu cea de elaborare a actelor normative.”

4. În denumirea titlului II după sintagma “REGULILE DE INIȚIERE, ELABORARE, AVIZARE,” se introduce sintagma “CONSULTAREA PUBLICA” în continuare după text;

5. La articolul 28 alineatul (2) după sintagma “termenele de prezentare, precum și, după caz” se completează cu sintagma “, necesitatea consultării publice a proiectului actului normativ, conform legii,” în continuare după text;

6. Articolul 29:

Se completează cu alineatul nr. (3) cu următorul conținut:

“Înainte de întocmirea proiectului de act normativ, se studiază situația, sunt supuse examinării aspectele problematice, identificate cauzele și consecințele problemelor. Înainte de a elabora actul normativ se evaluează oportunitatea reglementării normative, în acest context sunt examinate alternativele reglementării normative. Elaborarea actului normativ poate fi realizat drept urmare a priorităților de politici, stabilite într-un document de politici. În aceste cazuri se studiază informația din domeniul raporturilor sociale care urmează a fi reglementate și se efectuează inventarierea legislației existente în materia în care se intervine, pentru a se constata insuficiența reglementărilor în vigoare.”

7. Articolul 30:

Alineatul (4) se completează la sfârșit cu următoarea frază “Autoritatea publică informează în public despre inițierea procesului de elaborare a actului normativ prin intermediul publicării informației pe web-site-ul autorității și prin informarea directă a unor părți interesate.”;

Alineatul (5) după sintagma “alt organ care elaborează proiectul trebuie să determine ministerele, departamentele, alte organe” se completează cu cuvintele “și părți”, în continuare după text;

Alineatul (7) după sintagma “instituții științifice și colaboratori științifici” se completează cu cuvintele “reprezentanți ai părților interesate”, în continuare după text;

8. Articolul 31 alineatul (4) după sintagma “și timpul rezervat avizării” se completează cu cuvintele “consultării publice”, în continuare după text;

9. Articolul 32 alineatul (2) lit. f) după cuvântul “avizarea” se completează cu cuvintele “transparența, consultarea publică”, în continuare după text;

10. Articolul 33 va fi completat cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

“Rezultatul intermediar va fi plasat pe web-site-ul autorității responsabile pentru consultare cu părțile interesate, explicând termenii și modalitatea de consultare.”

11. Articolul 36 va fi completat cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„Rezultatul intermediar va fi plasat pe web-site-ul autorității responsabile pentru consultare cu părțile interesate, explicând termenii și modalitatea de consultare”.

Alineatul (2) se completează la sfârșit cu următoarea frază “Actul normativ ca o activitate de reglementare a autorităților publice trebuie justificată ca fiind necesară sub aspectul implicațiilor și consecințelor economice, sociale. Alte metode de realizare a obiectivului trebuie luate în considerație.”;

Alineatul (3) va avea următorul conținut:

“Elaborarea proiectelor de acte normative va fi precedată, în funcție de importanța și de complexitatea acestora, de anunțarea părților interesate despre inițierea elaborării și de o activitate de documentare și analiză științifică și sociologică pentru cunoașterea temeinică a realităților economico-sociale care urmează să fie reglementate, a istoricului legislației din domeniu, a practicii de aplicare a actelor normative în vigoare, precum și a reglementărilor similare din legislația străină, inclusiv cea comunitară. Intenția de inițiere a elaborării actului normativ va fi anunțată prin intermediul web-site-ului autorităților publice responsabile, explicând obiectivele procesului, termenele și modalitatea de participare în acest proces de către părțile interesate.”

12. Articolul 37:

La lit. a) după cuvintele “argumentele necesare,” se completează cu sintagma “necesitatea rezolvării problemei prin reglementare, insuficiența normelor legislative existente, impactul normelor legislative asupra actelor normative,” în continuare după text;

Se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: “Rezultatul intermediar va fi plasat pe web-site-ul autorității responsabile pentru consultare cu părțile interesate, explicând termenii și modalitatea de consultare.”

13. Articolul 38:

Se completează denumirea articolului cu sintagma “și consultarea publică”.

Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Înainte de a fi prezentat spre aprobare organului competent, proiectul de act normativ se avizează în mod obligatoriu de autoritățile și instituțiile implicate direct în soluționarea problemelor incluse în proiect, de alte autorități și instituții interesate și de autoritățile în a căror sarcină este pusă avizarea obligatorie, precum și se consultă public”

Se introduce alineatul (1) cu următorul conținut:

“Etapă de avizare a proiectului de act normativ se sincronizează, de regulă, cu procesul de consultare publică a acestuia.”

La alineatul (2) după sintagma “După ce este avizat în condițiile alin.(1)” se completează cu sintagma “și consultat public conform alin. (4)”, în continuare după text;

Se introduce alineatul (4) cu următorul conținut:

“Consultarea proiectului de act normativ cu părțile interesate se efectuează în conformitate cu legea, cu respectarea procedurilor stabilite de către Guvern.”

Se introduce alineatul (5) cu următorul conținut:

“Autoritatea publică studiază propunerile și obiecțiile din avize, sugestiile și recomandările recepționate în cadrul consultării publice. Grupul de lucru contabilizează propunerile concrete parvenite. Sugestiile și recomandările din partea autorităților publice și din partea părților interesate sunt descrise succint în Nota informativă asupra proiectului de act legislativ, cu specificarea autorului sugestiei sau propunerii. Propunerile specifice de modificare a proiectului actului normativ sunt reflectate în tabela divergențe, cu specificarea autorului propunerii specifice. Responsabili de elaborarea actului normativ decid luarea în considerare la îmbunătățirea proiectului de act legislativ sau respingerea lor. În fiecare caz de respingere, când există o propunere concretă de modificare a proiectului actului normativ, reprezentanții autorității responsabile vor oferi justificări de natura relevantă: juridică, economică, socială sau de altă natură.”

14. Articolul 39:

La articolul (1) după sintagma “prezentat spre avizare este examinat în termen de 10 zile.” se completează cu fraza “Proiectul de act normativ este publicat și pe web-site-ul autorității relevante.”, în continuare după text;

Se introduce alineatul (3) cu următorul conținut: “Propunerile parvenite din partea părților interesate sunt sistematizate, pentru fiecare propunere acceptată și respinsă sa va realiza o explicație”.

15. La articolul 41 se introduce alineatul (4) cu următorul conținut “Proiectul actului normativ însoțit de toate expertizările se publică pe web-site-ul autorității responsabile pentru consultare cu părțile interesate, explicând termenii și modalitatea de consultare.”

16. Articolul 42:

Alineatul (1) se completează la sfârșit cu următoarea sintagmă “și luând în considerare rezultatele consultării publice.”

La alineatul (2) după cuvintele “și se va anexa lista divergențelor,” se completează cu sintagma “inclusiv propunerilor parvenite în scris din partea părților interesate”, în continuare după text;

17. Articolul 43 după cuvintele “După primirea avizelor” se completează cu sintagma “, recepționarea recomandărilor ca urmare a consultărilor publice desfășurate”, în continuare după text;

18. Articolul 44:

Alineatul (1) litera c) se completează la sfârșit cu sintagma “și recomandările recepționate în cadrul consultării publice”;

Alineatul (5) va avea următorul cuprins “Proiectul de act normativ se prezintă în scris și pe suportul electronic.”

Se introduce alineatul (6) cu următorul cuprins:

“(6) Proiectul de actul normativ și întregul set de informații specificate în acest articol se publică pe web-site-ul autorității responsabile de elaborarea actului normativ și pe web-site-ul autorității publice responsabile de adoptare sau emitere.”

19. La articolul 45 se introduce alineatul (4) cu următorul conținut:

“Modificările și completările relevante stipulate în art. 44 se publică pe web-site-ul autorității responsabile de elaborarea actului normativ și pe web-site-ul autorității publice responsabile de adoptare sau emitere.”

20. La articolul 59 se introduce alineatul (2) cu următorul conținut:

“Procedura de modificare a actului normativ urmează aceleași cerințe și condiții aplicate procedurii de elaborare a actelor normative, inclusiv publicarea proiectelor actelor normative și informațiilor relevante, consultarea părților interesate.”

21. La articolul 71 se introduce alineatul (5) cu următorul conținut:

“Toate cerințele pentru elaborarea actelor normative se aplică actelor normative de aprobare a tratatelor internaționale, inclusiv publicitatea actelor normative și consultarea publică.”

22. La articolul 73 se introduce alineatul (4) cu următorul conținut:

“Ordinele, instrucțiunile și alte acte normative, prevăzute în art. 73, sunt supuse cerințelor și procedurilor pentru elaborarea actelor normative, inclusiv publicarea proiectelor actelor normative și consultarea publică.”

23. Articolul 75 se completează la sfârșit cu fraza “În cadrul consultărilor publice expertiza actelor normative se realizează și de reprezentanții calificați ai părților interesate”;

24. Se introduce articolul 76 cu următorul conținut:

„ (1) Încălcarea cerințelor și prevederilor referitor la procedura de elaborare a actelor normative comportă sancțiuni administrative și disciplinare.

(2) Nerespectarea procedurii de consultare publică și transparenței procesului de elaborare a actelor normative trage după sine aplicarea sancțiunilor disciplinare funcționarilor publice responsabili de procesul dat, aplicate de conducătorul autorității publice. Sancțiunea administrativă revine după caz conform Codului contravențional.

(3) În cazul nerespectării procedurii de elaborare a actului normativ, autoritatea publică responsabilă, este obligată să remedieze încălcarea.”

Legea nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului

1. Articolul 21 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins “Ședințele comisiei permanente sunt anunțate din timp, inclusiv prin intermediul web-site-ului Parlamentului sau a comisiei permanente și altor informații publice. Informația prezentată va include proiectul agendei ședinței, documentele sau referințele electronice la documentele, proiecte de legi cu documente de însoțire, hotărâri relevante ale ședinței și procesele verbale întocmite în forma scrisă sau în formatul audiovizual.”

2. Articolul 23:

Alineatul (1) se completează la sfârșit cu fraza “Procesele verbale ale comisiei sunt publicate pe web-site-ul Parlamentului sau a comisiei permanente nu mai târziu decât în 5 zile după ședința respectivă a comisiei”;

Alineatul (2) va avea următorul cuprins: “La solicitarea a cel puțin a 2 membri a comisiei, președintele comisiei sau, după caz, al ședinței este obligat să dispună stenografierea dezbaterilor.”

3. La articolul 24 alineatul (2) după sintagma “ai mijloacelor de informare în masă acreditați la Parlament” se completează cu sintagma “părțile interesate la solicitarea expresă a ultimelor”, în continuare după text;

4. Articolul 26:

Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Comisia, la inițiativa a cel puțin unui membru al comisiei, poate invita la ședințele sale persoane interesate și specialiști din partea unor autorități ale administrației publice, reprezentanți ai părților interesate, precum și specialiști din Direcția juridică a Aparatului Parlamentului și din secretariatele comisiilor permanente”;

Alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“Persoanele prevăzute la alin.(1) pot lua cuvânt la ședința comisiei, pot răspunde la întrebări, prezenta depoziții în scris referitor la subiectele puse în discuție la ședințele comisiei. Depozițiile sunt consemnate în stenogramă și procesul verbal al ședinței, iar documentele prezentate sunt incluse documentele accesibile publicului în condițiile art. 21, art.23.”

5. Articolul 27:

Alineatul (1) după sintagma “dezbate și hotărăsc asupra altor probleme,” se completează cu sintagma “discută asupra activității autorităților publice responsabile de domeniile de politici, aplicarea legislației și implementarea politicilor,” în continuare după text;

La alineatul (2), cuvintele “de alte organe sau întreprinderi, instituții și organizații” se substituie cu cuvintele “și de părțile interesate” în continuare după text;

La alineatul (4) după cuvintele “și specialiști în materie” se completează cu cuvintele “, reprezentanți ai părților interesate” în continuare după text;

Se introduce alineatul nou (4¹) cu următorul cuprins “(4¹) Pentru a facilita procesul de consultare publică a proiectelor de acte legislative și propuneri legislative, comisiile permanente întocmesc o listă a părților interesate de domeniul lor de activitate, care va fi modificată și completată periodic, inclusiv la inițiativa părților interesate.”

Alineatul (7) se completează la sfârșit cu fraza “Activitatea subcomisiei sub aspect de procedură, transparență se desfășoară în condițiile prevederilor de activitate a comisiei permanente.”

6. Articolul 29:

Alineatul (2) va avea următorul cuprins “Rapoartele și avizele vor cuprinde opinia majorității membrilor comisiei și părerea separată a celorlalți membri ai comisiei, precum și rezultatele consultării publice.”

7. Articolul 47 alineatul (6) se completează la sfârșit cu sintagma “precum și rezultatele consultării publice a acestuia.”

8. Se introduce articol nou 49 cu următorul conținut:

„Articolul 49¹. Organizarea procedurilor de consultare publică de către comisia permanentă sesizată în fond.

(1) Comisia permanentă sesizată în fond asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și propuneri legislative cu părțile interesate, prin intermediul organizării dezbaterilor, audierilor publice, altor proceduri de consultare stabilite de legislația în vigoare.

(2) Comisia permanentă sesizată în fond stabilește procedura de consultare a proiectelor de acte legislative și propuneri legislative, ținând cont de caracterul proiectului, interesul părților interesate pentru subiectul abordat și alte aspecte relevante.

(3) În cazul organizării unor întruniri publice în scopul consultării, comisia permanentă sesizată în fond stabilește regulile de organizare și de desfășurare a acestora.

(4) Comisia permanentă sesizată în fond dispune plasarea, conform legislației în vigoare, pe site-ul Parlamentului a proiectelor de acte legislative și propuneri legislative, a materialelor aferente, precum și a sintezei recomandărilor parvenite în cadrul consultărilor publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.”

9. La articolul 52 după cuvintele “și propunerea legislativă” se completează cu cuvintele “, asigurând consultarea publică a acestora” în continuare după text;

10. Articolul 54 se completează cu lit. d) cu următorul conținut:

„Avizele Direcției fac parte din documentele publice aferente proiectelor de acte legislative și se publică pe web-site-ul Parlamentului.”

11. Articolul 56 alineatul (1) se completează cu lit. c¹) cu următorul conținut:
“rezultatele consultării publice a proiectului de lege sau propunerii legislative”;

12. Articolul 57:

Alineatul (1) după cuvintele “sau propunerea legislativă” se completează cu cuvintele “rezultatele consultării publice,” în continuare după text;

Alineatul (2) se completează cu lit. e¹ cu următorul conținut:
“rezultatele consultării publice a proiectului;

13. Articolul 58 se completează la sfârșit cu fraza “Avizele prezentate de către Guvern și de alte autorități publice sunt publicate pe web-site-ul Parlamentului alăturat proiectului de lege sau proiectului de inițiativă legislativă.”

14. Articolul 59 se completează cu alineatul nou (5) cu următorul conținut:

“Amendamentele sunt publicate pe web-site-ul Parlamentului alăturat la proiectul de act legislativ.”

15. Articolul 63 se completează cu alineatul nou (3) cu următorul conținut:

“Rezultatul dezbaterilor și modificările adoptate asupra proiectelor de acte legislative în prima lectură sunt publicate pe web-site-ul Parlamentului, totodată se asigură păstrarea pe web-site-ul Parlamentului redacția inițială a proiectului de act legislativ.”

16. Articolul 65:

Alineatul (1) după cuvintele “propunerilor reprezentanților” se completează cu cuvintele “, părților interesate și a” în continuare după text;

Alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“Autorii amendamentelor, reprezentanții părților interesate pot participa la ședința comisiei pentru definitivarea proiectului de lege, la invitația a cel puțin unui membru a comisiei. Comisia va anunța din timp prin intermediul informației publice și prin intermediul web-site-ului Parlamentului sau a comisiei despre ședința, totodată îl va înștiința în prealabil pe autor despre ținerea ședinței și reprezentanții părților interesați care au solicitat prezența la discutarea subiectului în cauză și au depus depoziii sau informații referitor la subiectul în cauză”

Alineatul (4) se completează la sfârșit cu fraza “Reprezentanții părților interesate pot solicita prezența în sala Parlamentului.”

17. Articolul 69 se completează cu alineat nou (4) cu următorul conținut:

“Rezultatul dezbaterilor și modificările adoptate asupra proiectelor de acte legislative în lectura a doua sunt publicate pe web-site-ul Parlamentului, totodată se asigură păstrarea pe web-site-ul Parlamentului redacția inițială și redacția după prima lectură a proiectului actului legislativ. Comisia permanentă sesizată în fond va sistematiza toate propunerile de amendamente parvenite în scris în forma de tabel, le va publica cu referire la textul proiectului actului legislativ adoptat după a doua lectură.”

18. Articolul 99 se completează cu alineat nou (3) cu următorul conținut:

“Toate redacțiile ale proiectului actului legislativ, inclusiv rezultatul dezbaterilor și modificările adoptate asupra proiectelor actelor legislative sunt publicate pe web-site-ul Parlamentului, cu menținerea pe acest web-site a redacțiilor anterioare ale actului legislativ”

19. Articolul 100 se completează după cuvintele “Aparatului Parlamentului” se completează cu cuvintele “reprezentanți ai părților interesate,” în continuare după text;

20. Titlul Capitolului 7 după cuvântul “executarea” se completează cu cuvintele “și controlul asupra executării” în continuare după text;

21. Articolul 110:

Se completează cu alineat nou (2) cu următorul conținut:

“Parlamentul exercită monitorizarea și controlul implementării și executării legilor.”

Se completează cu alineat nou (3) cu următorul conținut:

“Comisiile permanente periodic audiază rapoartele și informațiile prezentate de către autoritățile publice responsabile de implementare a legilor.”

22. Articolul 111:

Alineatul (1) se exclude cuvintele “(publicarea în termenele stabilite, organizarea studierii prevederilor legii etc.)”

Se completează cu alineat nou (4) cu următorul conținut:

“În scopul exercitării controlului exercitării legii, comisiile permanente pot organiza ieșiri în teritoriu, audieri publice, pot solicita informații, întreprinde alte măsuri necesare.”

Legea Nr. 64 din 31.05.1990 privire la Guvern

1. **Articolul 2** se completează cu punct nou 3¹⁾ cu următorul conținut:

“asigură transparența în procesul elaborării și aprobării hotărârilor, dispozițiilor și ordonanțelor”;

2. Articolul 25:

Se exclude din punctul 1) cuvântul “generală”;

Se completează punctul 6) la sfârșit cu următorul conținut:

“În acest scop, Guvernul, din oficiu, la inițiativa unor autorități publice sau la propunerea părților interesate, hotărăște consultarea publică a proiectelor de acte ale Guvernului care pot avea impact economic, de mediu și social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), în conformitate cu legislația. Guvernul decide publicarea stenogramelor ședințelor sale publice și a altor acte vizând activitatea executivului.

Se completează la sfârșit cu fraza „Guvernul publică pe web-site-ul său proiectele de acte normative cu informațiile de însoțire supuse aprobării în ședința Guvernului.”